

Vejret i Danmark - vinteren 2013-2014

Femtevarmeste siden 1874, solfattigste siden 2008-2009 og vådeste siden 2006-2007. Vinteren fik den fjerdehøjeste laveste minimumtemperatur. Orkanagtig langvarig storm 5-6. december.

December blev den næstvarmeste siden 1874, fik den tredjehøjeste laveste minimumstemperatur og det femtemindste antal frostdøgn. Januar blev den næstsolfattigste siden 1920, mild i første halvdel og kold i sidste halvdel med frost og sne. Februar blev den sjettevarmeste siden 1874, fik den næsthøjeste laveste minimumtemperatur, det næstmindste antal frostdøgn og den syvendehøjeste maksimumtemperatur.

Kalendervinteren 2013-2014 (december, januar og februar) endte med en middeltemperatur på 3,7°C i gennemsnit for landet som helhed. Det er 3,2°C over normalen beregnet på perioden 1961-90 (normal 0,5°C) og 1,8°C varmere end gennemsnittet beregnet på perioden 2001-10, der er på 1,9°C.

Alle tre vintermåneder lå temperaturmæssigt både over 1961-1990 og 2001-2010 gennemsnittet.

December 2013 blev den næstvarmeste siden 1874, og der blev registreret det femtemindste antal frostdøgn samt den tredjehøjeste laveste minimumstemperatur. Januar 2014 blev som helhed varmere end normalt. Den første halvdel af måneden var mild og våd med sydvestlige vinde, mens den sidste halvdel var mere vinterlig med temperaturer under frysepunktet og sne med østlige vinde. Januar blev desuden den næstsolfattigste siden 1920. Februar var kølig lige i starten, men endte med at blive den sjettevarmeste siden 1874. Der blev registreret det næstmindste antal frostdøgn og den næsthøjeste laveste minimumtemperatur siden 1874.

Siden 2000-2001, har vinterens middeltemperatur (°C) for Danmark som helhed set således ud:

00/01	01/02	02/03	03/04	04/05	05/06	06/07	07/08	08/09	09/10	10/11	11/12	12/13	13/14
2,0	2,7	-0,2	2,0	2,7	0,8	4,7	4,1	1,5	-1,5	-1,3	2,0	0,0	3,7

Vinteren 2013-2014 blev den femtevarmeste vintermåned siden de landsdækkende temperaturmålinger startede i 1874. Top-13 over de varmeste vintre ser således ud:

- 1) 4,7°C (2006/07)
- 2) 4,5°C (1988/89)
- 3) 4,2°C (1989/90)
- 4) 4,1°C 2007/08
- 5) 3,7°C (2013/14)**
- 6) 3,5°C (1974/75)
- 7) 3,4°C (1924/25, 1997/98)
- 9) 3,3°C (1991/92)
- 10) 3,0°C (1987/88, 1948/49, 1999/00)

Listen viser, at den varmeste vinter DMI har registreret, skal vi ikke langt tilbage for at finde. Det var nemlig vinteren 2006-2007 med 4,7°C som helhed. De koldeste registrerede vintre er fra 1939-1940 og 1962-1963; begge med et snit på -3,5°C.

Den højeste temperatur i vinteren 2013-2014 blev 13,1°C målt den 25. februar 2014 øst for Tønder i region Syd- og Sønderjylland. Den laveste temperatur, -10,5°C, blev målt den 26. januar 2014 ved Gedser på sydspidsen af Falster.

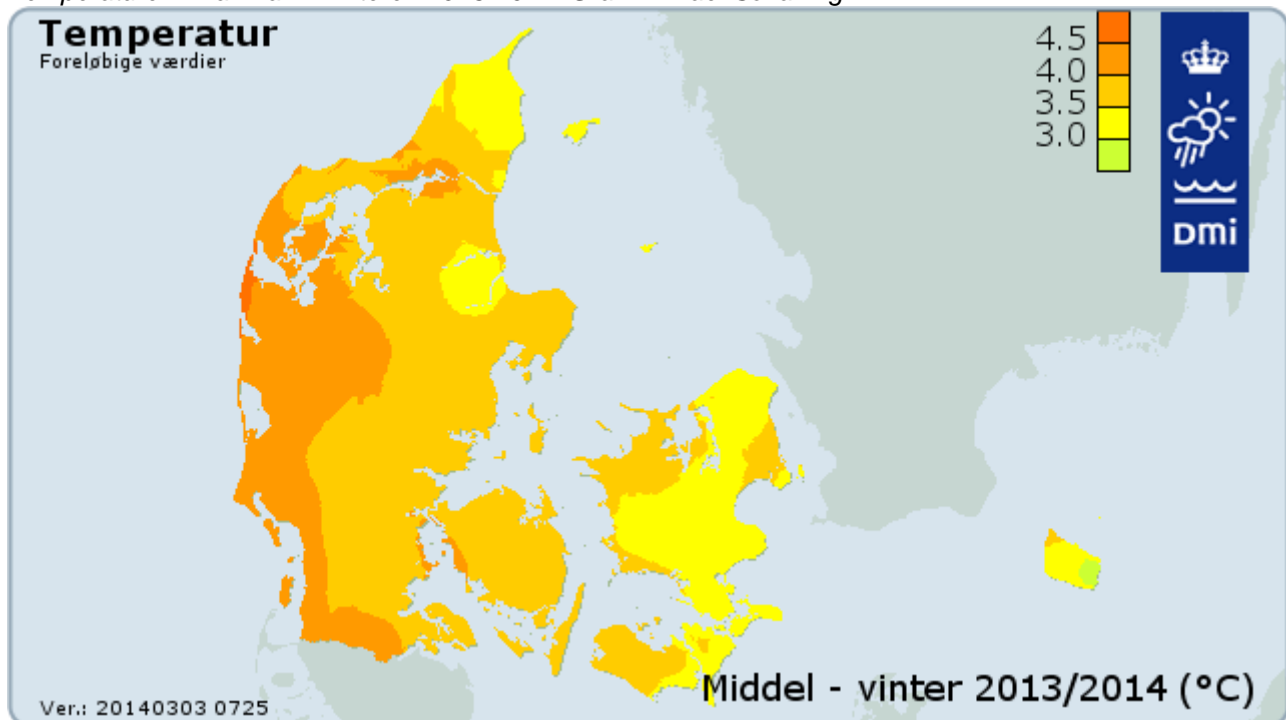
-10,5°C er den fjerdehøjeste laveste minimumtemperatur for en kalendervinter, siden de landsdækkende temperaturmålinger startede i 1874, kun overgået af vintrene 1988-1989, 2007-2008 og 1881-1882. Top-11 for vintre er angivet nedenfor:

- 1) -7,5°C (1989)
- 2) -7,7°C (2008)
- 3) -9,9°C (1882)
- 4) -10,5°C (2014)**
- 5) -10,6°C (1973)
- 6) -10,8°C (1925)
- 7) -11,9°C (1911)
- 8) -12,3°C (1992)
- 9) -12,5°C (1894, 1957, 1993)

Antal frostdøgn i vinteren 2013-2014 blev 20,3. Det er langt mindre end normalen for 1961-90, der er 53 døgn.

I vinteren 2013-2014 blev regionerne Midt- og Vestjylland og Syd- og Sønderjylland varmest med 4,0°C som gennemsnit, mens region Bornholm blev koldest med 3,1°C i gennemsnit.

Temperaturen i Danmark i vinteren 2013-2014. Grafik Mikael Scharling.



I gennemsnit ud over landet faldt der 222 millimeter nedbør i vinteren 2013-2014. Det er 61 millimeter eller 38% over normalen for 1961-90 (161 millimeter) og 42 millimeter eller 23% over gennemsnittet 2001-2010 (180 millimeter). Det blev den vådeste vinter siden 2006-2007, hvor der faldt 319 millimeter.

Siden 2000-2001, har vinterens nedbør (mm) for Danmark som helhed set således ud:

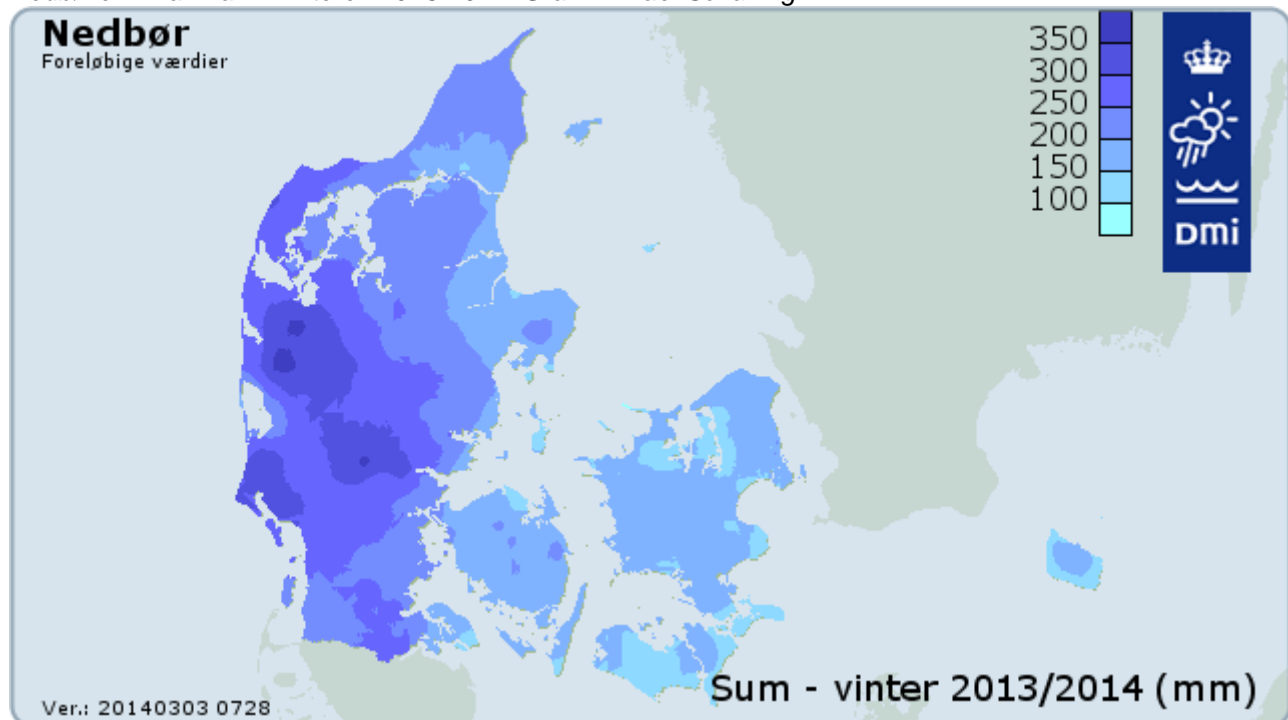
00/01	01/02	02/03	03/04	04/05	05/06	06/07	07/08	08/09	09/10	10/11	11/12	12/13	13/14
164	259	91	210	179	132	319	200	107	140	126	208	157	222

Alle tre vintermåneder 2013-2014 var vådere end normalt. Den sidste halvdel af januar var vinterlig med temperaturer under frysepunktet og sne.

Vinteren 2006-2007, med hele 319 millimeter, er den vådeste vinter registreret siden de landsdækkende nedbørmålinger startede i 1874. Den tørreste vinter er fra 1946-1947, hvor der blot faldt 46 millimeter nedbør. De landsdækkende nedbørmålinger startede i 1874.

I vinteren 2013-2014 kom der mest nedbør i region Midt- og Vestjylland med 280 millimeter i gennemsnit, mens der i region Bornholm kom mindst med 150 millimeter i gennemsnit.

Nedbøren i Danmark i vinteren 2013-2014. Grafik Mikael Scharling.



På landsplan skinnede Solen i gennemsnit i 127 timer i vinteren 2013-2014, hvilket er 28 timer eller 18% under normalen for 1961-90 (155 timer). Sammenlignes med gennemsnittet for 2001-2010 (159 timer) har Solen skinnet 32 timer eller 20% mindre.

Med 127 soltimer blev vinteren næsten lige så solfattig som vintrene 2006-2007 og 2007-2008, der havde hhv. 124 og 126 soltimer. Den solfattigste vinter er fra 1925-1926 med 81 timer. Den solrigeste vinter er fra 1931-1932 med 243 soltimer.

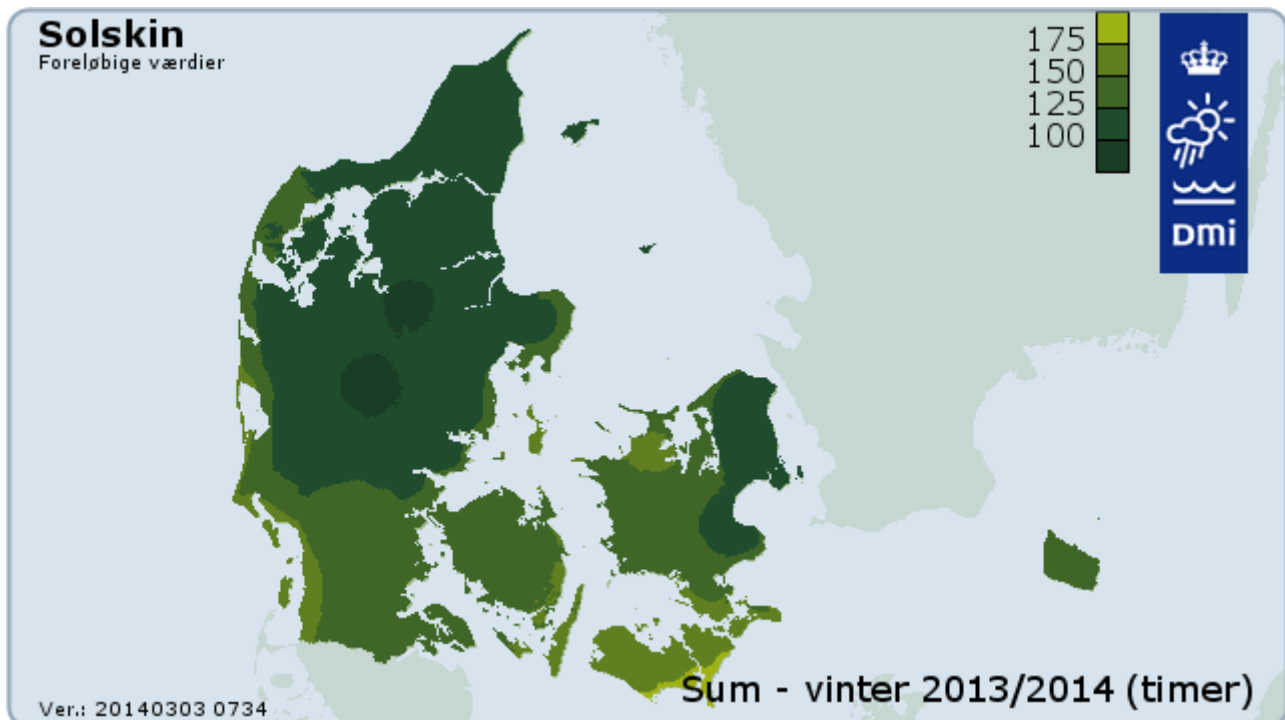
To af de tre vintermåneder 2013-2014 havde solunderskud, mens den tredje lige nåede 1 soltime over. Specielt tittede Solen ikke meget frem i januar 2014. Det blev den næstsolfattigste januar siden målingerne startede i 1920.

Siden 2000-2001, har vinterens solskinstal (timer) for Danmark som helhed set således ud:

00/01	01/02	02/03	03/04	04/05	05/06	06/07	07/08	08/09	09/10	10/11	11/12	12/13	13/14
157	162	165	191	206	173	124	126	129	160	205	229	144	127

I vinteren 2013/2014 fik region Vest- og Sydsjælland samt Lolland/Falster mest sol med 148 timer i gennemsnit. Region Østjylland fik mindst med 114 soltimer i gennemsnit.

Soltimer over Danmark i vinteren 2013-2014. Grafik Mikael Scharling.



En orkanagtig nordvestenstorm ramte Danmark den 5.-6. december 2013. Centrum af et stormlavtryk passerede det sydlige Norge, Skagerrak og det sydlige Sverige under uddybning. Mange steder ved kysterne var der storm i middelvind, flere steder stærk storm og et enkelt sted orkan, først fra sydvest, dernæst fra nordvest. Vindstødene var ved næsten samtlige kyststationer af orkanstyrke. Højeste 10-minutters middelvind den 5. december 2013 var 36,6 m/s ved Nissum Fjord ved den jyske vestkyst (Thorsminde). Højeste vindstød den 5. december 2013 var 44,2 m/s samme sted. Det laveste tryk ved en DMI station blev målt til 965,7 hPa ved Skagen. Der var store oversvømmelser mange steder.

Bodil, som stormen er døbt, blev klassificeret til en regional klasse 4 (nw4) på den danske stormliste, men var i øvrigt også landsdækkende som en klasse 3. Bodil dækkede et større område og 'hang' længere over Danmark end stormen den 28. oktober 2013 (Allan), der var af mindre skala og noget af en 'hurtigløber' hen over Danmark. Med to klasse 4-stormlavtryk inden for kort tid er den forholdsvis rolige periode siden den store klasse 4 orkan 3. december 1999 på det nærmeste brudt. Vi skal selvfølgelig lige huske 8. januar 2005, hvor vi blev ramt af en landsdækkende klasse 3-storm lige på grænsen til en regional klasse 4.

Julevejret 2013 var vådt og ind imellem noget blæsende med høje temperaturer og ikke så meget sol. Det blev langtfra hvid jul i 2013, og mange steder blev der endog registreret to cifrede temperaturer den 24. december, da termometret kom over 10 plusgrader, helt op til 11,6. Det blev da også den varmeste dag i december 2013.

Landstal december 2013 samt normalen for 1961-90 og dekade-normalen 2001-2010.

Parameter	December 2013	Normal 1961-90	Dekade-normal 2001-10
Middeltemperatur	5,3°C	1,6°C	2,2°C
Nedbør	90 mm	66 mm	61 mm

Soltimer	40 timer	43 timer	45 timer
----------	----------	----------	----------

Landstal januar 2014, samt normalen for 1961-90 og dekade-normalen 2001-2010.

Parameter	Januar 2014	Normal 1961-90	Dekade-normal 2001-10
Middeltemperatur	1,8°C	0,0°C	1,5°C
Nedbør	77 mm	57 mm	66 mm
Soltimer	17 timer	43 timer	47 timer

Landstal februar 2014, samt normalen for 1961-90 og gennemsnittet for 2001-2010

Parameter	Februar 2014	Normal 1961-90	Gennemsnit 2001-10
Middeltemperatur	4,2°C	0,0°C	1,2°C
Nedbørsum	55 mm	38 mm	50 mm
Soltimesum	70 timer	69 timer	71 timer

Landstal vinteren 2013-2014, samt normalen for 1961-90 og gennemsnittet for 2001-2010

Parameter	Vinter 13-14	Normal 1961-90	Gennemsnit 2001-10
Middeltemperatur	3,7°C	0,5°C	1,9°C
Nedbørsum	222 mm	161 mm	180 mm
Soltimesum	127 timer	155 timer	159 timer

For mere information brug DMI's kontaktformular på dmi.dk
Af seniorklimatolog John Cappelen © DMI, 3. marts 2014.